

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi lapsilisälain 1 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan lapsilisiä korotettaviksi 1 päivästä lokakuuta 1988 lukien 13 prosentilla lukuun ottamatta kolme vuotta nuoremasta lapsesta suoritettavaa korotettua lapsilisää. Lapsilisien määrät nousisivat siten lasten lukumäärästä riippuen 292—684 markkaa vuodessa.

Esitys liittyy valtion vuoden 1988 tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä lokakuuta 1988.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Hallitusohjelman mukaan sosiaalipolitiikan painopiste on lapsiperheiden aseman parantamisessa. Perhepoliittista tukea parannetaan ensisijaisesti lapsilisäjärjestelmää kehittämällä. Lapsilisälain (541/48) nojalla suoritetaan valtion varoista lapsilisää lapsen elatusta ja kasvatusta varten. Lapsilisiä on keskeisin perhekustannusten tasauksen muoto. Lapsiperheiden asemaa pyritään parantamaan asteittain. Lapsilisien korotus ja perhepoliittisen tuen muutokset on tarkoitus toteuttaa siten, että kaikkien lapsiperheiden saama tuki paranee uudistuksen eri vaiheissa. Perheiden verotuksen kehittäminen ratkaistaan sitä koskevan kokonaisuudistuksen yhteydessä.

Lapsilisiä korotettiin viimeksi 1 päivänä lokakuuta 1987 voimaan tulleella lailla (72/87). Korotuksen suuruus on 3 prosenttia lapsilisään oikeutetun henkilön ensimmäisestä ja toisesta lapsesta. Myös kolme vuotta nuoremasta lapsesta

suoritettava korotettu lapsilisiä nousee tällöin 3 prosentilla. Sen sijaan kolmannelta lapsesta lukiin suoritettavan lapsilisien määrä nousee 10 prosentilla.

Lapsilisien määrät ovat sanotun lain perusteella ensimmäisestä lapsesta 2 236, toisesta lapsesta 2 592, kolmannelta lapsesta 3 348, neljännestä lapsesta 4 356 ja viidennestä sekä kustakin seuraavasta lapsesta 5 252 markkaa vuodessa. Kolme vuotta nuoremasta lapsesta suoritettavan korotetun lapsilisien määrä on 1 284 markkaa vuodessa.

Lapsilisien määrää ehdotetaan nyt korotettavaksi 1 päivästä lokakuuta 1988 lukien 13 prosentilla muiden kuin alle kolmevuotiaiden korotetun lapsilisien osalta. Korotuksen jälkeen tulisivat lapsilisien määrät olemaan ensimmäisestä lapsesta 2 528 markkaa, toisesta lapsesta 2 928 markkaa, kolmannelta lapsesta 3 784 markkaa, neljännestä lapsesta 4 924 markkaa sekä viidennestä ja kustakin seuraavasta lapsesta 5 936 markkaa vuodessa. Lapsilisien 13 prosentin korotuksen vuoksi ei ole

pidetty tarkoituksenmukaisena korotetun lapsilisän nostamista. Näin ollen kolme vuotta nuoremasta lapsesta suoritettavan korotuksen markkamäärä olisi edelleen 1 284 markkaa vuodessa.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Syntyvyyden oletetaan maassamme olevan vuoden 1988 aikana noin 61 000 lasta. Vuoden 1988 aikana alle 16-vuotiaiden lasten lukumäärä on keskimäärin 1 014 000, joista alle kolmivuotiaita on noin 185 000. Samana ajankohtana 16 vuotta

täyttäneiden jatkettua lapsilisää saavien määrä on arviolta 60 000 lasta.

Ehdotetusta 13 prosentin suuruisesta lapsilisien korotuksesta aiheutuisi vuonna 1988 noin 87 miljoonan markan lisäkustannukset. Vuositasolla lapsilisämenot kasvaisivat esityksen mukaan 346 miljoonalla markalla.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä lokakuuta 1988.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

lapsilisälain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 22 päivänä heinäkuuta 1948 annetun lapsilisälain (541/48) 1 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 30 päivänä tammikuuta 1987 annetussa laissa (72/87), näin kuuluvaksi:

1 §

Lapsilisän ja jatkettuna suoritettavan lapsilisän määrä on 2 528 markkaa vuodessa. Jäljempänä 3 §:ssä mainitun, lapsilisän nostamiseen oikeutetun henkilön toisesta lapsesta on lapsilisän määrä kuitenkin 2 928 markkaa vuodessa, kolmannelta lapsesta 3 784 markkaa vuodessa, neljännessä lapsesta 4 924 markkaa vuodessa sekä viidennestä ja kustakin seuraavasta lapsesta 5 936 markkaa vuodessa, paitsi milloin lapsi on 6 §:ssä tarkoite-

tulla tavalla hoidettavana laitoksessa. Kun lapsilisä suoritetaan jatkettuna, se ei vaikuta muiden lasten lapsilisien määrään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1988.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 2 päivänä lokakuuta 1987

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Tarja Halonen*

Laki

lapsilisälain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 22 päivänä heinäkuuta 1948 annetun lapsilisälain (541/48) 1 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 30 päivänä tammikuuta 1987 annetussa laissa (72/87), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Lapsilisän ja jatkettuna suoritettavan lapsilisän määrä on 2 236 markkaa vuodessa. Jäljempänä 3 §:ssä mainitun, lapsilisän nostamiseen oikeutetun henkilön toisesta lapsesta on lapsilisän määrä kuitenkin 2 592 markkaa vuodessa, kolmannesta lapsesta 3 348 markkaa vuodessa, neljännessä lapsesta 4 356 markkaa vuodessa sekä viidennestä ja kustakin seuraavasta lapsesta 5 252 markkaa vuodessa, paitsi milloin lapsi on 6 §:ssä tarkoitetulla tavalla hoidettavana laitoksessa. Kun lapsilisä suoritetaan jatkettuna, se ei vaikuta muiden lasten lapsilisien määrään.

Lapsilisän ja jatkettuna suoritettavan lapsilisän määrä on 2 528 markkaa vuodessa. Jäljempänä 3 §:ssä mainitun, lapsilisän nostamiseen oikeutetun henkilön toisesta lapsesta on lapsilisän määrä kuitenkin 2 928 markkaa vuodessa, kolmannesta lapsesta 3 784 markkaa vuodessa, neljännessä lapsesta 4 924 markkaa vuodessa sekä viidennestä ja kustakin seuraavasta lapsesta 5 936 markkaa vuodessa, paitsi milloin lapsi on 6 §:ssä tarkoitetulla tavalla hoidettavana laitoksessa. Kun lapsilisä suoritetaan jatkettuna, se ei vaikuta muiden lasten lapsilisien määrään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1988.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

